

VAMMAISNEUVOSTON KOKOUS

Aika torstai 6.2. 2025 klo 15.00–16.30

Paikka Silmu Henrikinkirkko

Läsnä Leila Häkkinen

 Riitta Nissilä pj

 Eija Isaksson

~~Eija Ruokonen~~

 Marita Vainio

 Hanna Suominen

 Ari Malmi

 Teemu Hälli

 Tarja Muurinen s

 Tanja Rantapere

~~Rose-maria Virolainen~~

~~Taru Hyväri~~

1§

YHTEISEN SEURAKUNTAYTÖN KEHITTÄMISTYÖ

DS yksikön johtaja Teemu Hälli kertoi yhteisen seurakuntatyön kehittämistyöstä. Työtä on tehty noin vuoden verran. Yhteisen seurakuntatyön kehittäminen tapahtuu samalla strategiauudistuksen kanssa. Halutaan vastata yhä paremmin seurakuntalaisten odotuksiin nyt ja tulevaisuudessa. Yleisen seurakuntatyön haasteena se, että aktiivisten seurakuntalaisten määrä on aika pieni. Halutaan saada mukaan uusia kohderyhmiä.

Yhteisen seurakuntatyön roolit kehittämistyössä:

Erityispalvelut suoraan seurakuntalaisille

Toimintakeskukset

Palvelut seurakunnille

Haluna on perustaa myös nuorille oma seurakuntayhteisö/jumalanpalvelusyhteisö.

Seurakuntien profiilien ja yhteisön vahvistaminen esim. voisiko joku seurakunnista erityisesti toimia saavutettavana erityistä tukea tarvitsevien ihmisten omana paikkana.

Mitä mahdollista saavuttaa?

Kirkastamaan yhteisen seurakuntatyön seurakunnista erillinen perustehtävä, erillisyydestä yhteyteen/yhteistoimintaan. Perusajatuksena se, että seurakunnat ovat kirkon perusyksiköitä, jotka palvelevat alueensa asukkaita.

Keskustelua: Nykyisessä yhteiskuntakehityksessä diakonian merkitys tulee kasvamaan (YLE-uutinen)

Marita Vainio painotti, että kaikkien seurakuntien tulisi olla saavutettavia. Tilojen tulisi olla saavutettavat. Kehittämistyössä on keskusteltu seurakuntien profiloitumisesta. Ei kuulosta yhdenvertaiselta, jos saavutettavuus ja esteettömyysasiat keskittyy vain yhteen seurakuntaan.

Riitta Nissilän mukaan ihanteellista olisi, että oma seurakunta olisi lähellä, aina ei ole mahdollisuutta lähteä kauemmaksi seurakunnan tiloihin. Lisäksi mielenkiintoa herätti se, mikä on vammaisneuvoston tai vammaistyöryhmän tilanne ja jatkuminen muutoksen jälkeen. Pidettiin tärkeänä, että hyvänä ja tarpeellisena koetut vammaisille järjestetyt omat toiminnot säilyisivät jatkossakin.

Teemu Hälli taustoitti kehittämistyötä. Strategisesti mietitään, mihin ryhmiin on hyvä seurakunnassa erityisesti panostaa. Turun ja Kaarinan seurakunnissa on tehty hyvää työtä saavutettavuuden ja esteettömyyden edistämiseksi ja tietyt erityisryhmät ovat erityisesti olleet hyvin huomioituina.

Hanna Suomela mukaan seurakunnissa on ajateltu, että saavutettavuus helposti nähdään asiana, joka hoidetaan yhteisen diakoniatyön toimesta. Seurakunnissa työntekijöiden vaihtuvuus on usein suurta, joka voi hankaloittaa saavutettavuusvastaavan nimeämistä.

Tietoa ja osaamista vammaisuudesta pitäisi olla seurakuntien työntekijöillä enemmän. Tällöin vammaisten seurakuntalaisten kohtaaminen ja heidän elämäänsä liittyvien asioiden ymmärtäminen ja hoitaminen olisi yhdenvertaista muiden seurakuntalaisten rinnalla.

Tässä yhteydessä keskustelussa nousi vielä esiin se, miten saavutettavuus, esteettömyys ja vammaisuuden asiat voitaisiin paremmin jatkossa huomioida. Tampereen seurakuntien mallissa saavutettavuusasiat ovat jokaisen seurakunnan ja yksikön asioita. Siellä toimii saavutettavuustyöryhmä, jossa on mukana seurakuntien työntekijöitä edistämässä oman seurakunnan saavutettavuutta. Työryhmä raportoi säännöllisesti tavoitteista ja toimenpiteistään seurakuntayhtymän päättävälle elimelle.

Turun vammaisneuvoston toiminnasta ollaan myös kiinnostuneita seurakunnissa valtakunnallisesti.

2§

OSALLISTUJIEN SUOMI -HANKE. YKSINÄISYYTEEN PUUTTUMINEN SEURAKUNNISSA

Valtakunnallinen osallistujien Suomi -hanke on hyväksytty eduskunnassa vuonna 2024. Hanke sisältää 21 toimenpidettä siitä, miten yksinäisyyteen voidaan puuttua koko Suomessa. Hanke on tarkoitus jalkauttaa koko Suomeen kaikkiin kuntiin ja yhteisöihin ja organisaatioihin.

Hanke liittyy laajaan osallisuuden vahvistamisen ja yksinäisyyden vähentämisen pitkäjänteiseen työhön. Osallistujien Suomen tarkoituksena on koota eri organisaatioiden voimia yhteen osallisuuden edistämiseen ja yksinäisyyden poistamiseen. Suomalaisten tuntemat yksinäisyyden kokemukset haastavat hyvinvointia. Hankeen avulla on tarkoitus kiinnittää huomio juurisyyhyn ja vahvistaa kuulumisen, nähdyksi tuleminen ja merkityksellisyyden kokemuksia. Eri yhteisöillä ja jokaisen ihmisen roolilla on merkitystä tässä tavoitteessa. Tätä osallistumisen yhteyttä ja hyvien yhteisöjen määrä on mahdollista lisätä yhteiskunnassamme (osallistujien-suomi.fi).

Tässä linkki Osallistujien Suomi -hankkeen toimenpiteisiin: [Osallistujien-suomi-toimenpideohjelma-141124.pdf](#)

Hanke on vastaanotettu myös kirkossa ja siihen on vastattu seuraavilla suosituksilla yksinäisyyteen puuttumiseen seurakunnassa:

Rakennamme yhdessä vahvaa yhteisöllistä ja saavutettavaa seurakuntaelämää

+ Otamme seurakuntalaiset mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan.

+ Vahvistamme yhteisöllisyyttä jumalanpalveluselämässä (messut, hartaudet yms.).

+ Rakennamme monenlaisia yhteisöjä yhdessä alueemme ihmisten, verkostojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa: yhteisöruokailut, kohtaamispaikat ja tukiryhmät.

+ Kehitämme ystäväpalvelu- ja ryhmätoimintaa ikäihmisten parissa ja heidän kanssaan (esim. eläköityneiden vertaisryhmät, ystäväksi kotihoidossa olevalle).

+ Viemme erilaisia toimintoja luonnon keskelle (esim. hautausmaat, puistot, leirikeskusten ympäristöt).

Teemu Hälli kertoi turkulaisesta vastaavasta hankkeesta: Tykkää turkulaisesta – hanke lanseerattiin 2020 ennen koronaa. Tässä myös ajatuksena vahvasti yksinäisyyden vähentäminen/poistaminen. (Niina Junttila ja Turun kaupunki mukana yhteistyössä)

Keskustelua: Miten saada mukaan se ryhmä, jossa eniten yksinäisyyttä? Keski-ikäiset yksinasuvat miehet ovat monien tutkimusten mukaan kohderyhmä, jossa yksinäisyyttä on paljon.

Hanna Suomela otti esiin Helsinki -Mission tekemän hyvän ja pitkäjänteisen työn yksinäisyyden poistamiseksi. Voit tutustua lisää heidän yksinäisyystyöhönsä seuraavan linkin kautta: [Mitä on yksinäisyys — HelsinkiMissio](#)

3§

AUTISMIYSTÄVÄLLINEN RIPPIKOULU/SEURAKUNTA

Tanja Rantapere on ollut tekemässä yhdessä kirkkohallituksen työryhmän kanssa materiaalia autismiympäristä rippikoulusta. On luotu ohjeistus autismiympäristä rippikoulusta seurakuntien rippikoulutyötä varten. Tällaiselle ohjeistukselle on ollut tilausta seurakunnissa, kun on huomattu, että rippikouluryhmät ovat yhä enenevässä määrin monimuotoisia ja erilaisia oppimisen ja keskittymisen haasteita on monilla nuorilla. Materiaali on käynyt kommenttikierroksella myös Autismiliitossa. Materiaalin löytyy evl - rippikoulusivuilta ja sen voi tulostaa ja ottaa käyttöön. [Autismikirjo rippikouluohjeet 2025 saavutettava.pdf](#)

Rippikouluja suunniteltaessa on tärkeää huomioida, että rippikoulu on kaikille saavutettavissa ja jokaisella, joka sen haluaa käydä, löytyy sopiva rippikouluryhmä. Rippikouluja ohjaavat työntekijät voivat ottaa huomioon erilaiset nuoret paremmin huomioon, kun on tiedossa yhteisiä, yleisiä ja käytännössä toimivia ohjeita sekä niksejä ja vinkkejä eri tilanteisiin.

Pienryhmärippikouluja on sekä leiri- että päivämuotoisena. Pienryhmärippikoulun voivat valita esim. Kehitysvammaiset henkilöt, erityistä tukea tarvitsevat, neurokirjollaiset, ja kaikki, jotka hyötyvät pienryhmästä. Joskus paras ratkaisu rippikoulun käymiseen on yksityinen rippikoulu, jos ryhmässä olemisen haaste on suuri.

4§

VIDEOIDEN TEKSTITTÄMISESTÄ

Kirkkohallituksessa on myös mietitty, miten julkaistut videot saataisiin tekstityksillä saavutettaviksi. Videot ovat saavutettavia silloin, kun ne on tekstitetty oikeaoppisesti. Videoiden tekstitykseen on saatavilla ohjeistusta, jotta kynnys madaltuu tekstitysten tekemiseen.

Verkkosivuilla ei nyky-lainsäädännön mukaan saa olla enää videoita, joita ei ole tekstitetty. Tämä liittyy saavutettava verkkoviestintä lakiin. Tanja Rantapere on ollut kirkon työryhmässä, jossa tekstitysohjeistuksia laaditaan.

Tekoäly on oiva apukeino tekstitysten tekemiseen. Tekoäly osaa myös kääntää tekstitykset oikealle kielelle. Tekoälyllä voi tehdä mm kuvailutulkkauksia, jotka helpottavat näkövammaisia netin käyttäjiä.

5§

MUUT ASIAT

Keskustelua heräsi mm. aistiystävällisetä toiminnasta. Ehdotettiin, että Aisti ry:stä voisi tulla joku henkilö kertomaan toiminnasta ja siitä, mitä toivovat seurakunnan tekevän heidän yhdistyksen jäsenten kanssa. Heiltä voisi tulla hyviä ideoita ja vinkkejä seurakuntien toimintaan. Miten järjestetään aistiystävällinen tilaisuus?

Heitettiin ilmaan toive opintomatkasta Tampereelle. Siellä olisi monta hyvää tutustumiskohdetta mm aistipuutarha, ratikka ja seurakuntien saavutettavuustyöryhmä.

6§

SEURAAVA KOKOUS

Aika: to 10.4. klo 15-16.30 (kahvit ennen kokousta/kokouksen alussa)

paikka: Henrikinkirkko, Seurakuntasali (huom. kirkkosalin vieressä)